

πλευσεν εἰς Κέρκυραν (5 Σεπτεμβρίου 1457): τὸ δὲ ἐπόμενον ἔτος,⁹ προσκλήστε τῆς βασιλίσσης, Ἐλένης πενθερᾶς τοῦ δεσπότου Λεονάρδου Τόκου, ἥλθεν εἰς Λευκάδα.

Πάσχων ἐκ δεινοῦ ῥευματισμοῦ ὁ ἀτυχὴς πρωτοβεστιάριος, ἀνέτεινε πλέον πρὸς οὐρανὸν τὴν ψυχὴν, ἀφοῦ κακὴ μοῖρα εἶχεν ἐκκενώσει εἰς τὴν καρδίαν του μέχρις ὑποσάθμης τὸ ποτήριον τῶν κοσμικῶν πικριῶν. Ὁθεν ὑπενδύθεις τὸ μοναχικὸν τριβώνιον μετωνομάσθη Γρηγόριος: τὸ δὲ παράδειγμά του ἀκολουθοῦσα καὶ ἡ συμμέτοχος τῶν θλίψεων ἐνάρετος σύζυγός του, Ἐλένη, μετωνομάσθη Εὐπραξία.

Τὴν 1 Σεπτεμβρίου 1465 προσεβλήθη δεινῶς ὑπὸ τοῦ ῥευματισμοῦ εἰς τε τὴν κεφαλὴν καὶ τὰ γόνατα· τὴν δὲ προσβολὴν ἔκεινην, καὶ τὴν πενίαν, ἐν ᾧ εὑρίσκετο ὁ τέως εὐδαιμόνων Φραντζῆς, περιγράφει ὁ ἴδιος ὡς ἔξτης: « Καὶ ἔξτηθε μου τοῦ στόματος καὶ ρινὸς καὶ ὡτίων τοσοῦτος χυμὸς, ὥστε ἀπελπίσθην παρὰ πάντων, καὶ τρὶς τῶν ἀχράντων μυστηρίων μετέλαθον· ὅπερ καὶ εἴθε μοι ἐπῆλθεν ὁ θάνατος, ἡ θεραπεία πάντων τῶν ἐμοὶ δυσχερῶν, γήρους τε καὶ ἀσθενείας, καὶ τῆς ἐνδείας· οὐ μόνον γάρ τῶν πολλῶν καλῶν καὶ συνήθων τῶν ἐκ νεότητος ὑστερημένος ἦμην, ἀλλὰ καὶ αὐτῶν δὴ τῶν ἀναγκαίων τῆς καθημερινῆς τροφῆς· δημος, λυτρωθεὶς τοῦ θανάτου κωρὸς ἐνχεπέμεινα ἐκ τῆς τοιαύτης ἀσθενείας μέχρι πολλοῦ, ὡς οὐδὲ τὰ πλησίον μου σωματικὰ ἤκουον ».

Τὸ ἐπόμενον ἔτος διατρίβων ἐν Κερκύρᾳ ἔγραψεν, αἰτήσει τινῶν εὐγενῶν τῆς νήσου, τὸ Χρονικὸν περοιωθὲν τὴν 29 Μαρτίου 1466· ἔκει δὲ πιθανῶς μετ' οὐ πολὺ παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Tὸν Φραντζῆν ἐπήνεσσεν δὲ Ποντάνος λέγων « *Vir fuit agendarum scientissimus, de tribus autem imperatoribus ita mervit, ut nemo magis* ».

Τὸ Χρονικὸν τοῦ Φραντζῆ ἔξεδόθη τὸ πρῶτον μετὰ λατινικῆς μέταφράσσεως ὑπὸ Ποντάνου σὺν τῷ Σιμοκάττῃ ἐν Ἰγγολστάδῃ 1604, καὶ ἐπ' ἐσχάτων ὑπὸ Εμμανουὴλ Βεκκέρου ἐν Βόνη 1838. Μόνον δὲ τὸ Έλληνικὸν κείμενον ἔξεδοτο ὁ Κάρολος "Αλτερ ἐν Βιέννῃ 1796.

Γρηγόριος Μάμας⁽¹⁾.

Ἐγεννήθη ἐν Κρήτῃ καὶ ἐξεπαίδευθη ἐν Κωνσταντινουπόλει· τὸν

⁽¹⁾ Ἐπωνομάσθη οὕτως ἀπὸ τοῦ ἐπαγγέλματος τῆς μητρὸς του, μαίας οὔτης, τῷ δὲ κύρσον αὐτοῦ δημόσια ἢν Μελισσηνὸς καὶ Στρατηγόπουλος.